

INFORMACIJA

o izvajanju družbene skrbi za varstvo borcev NOB in drugih vojn, vojaških invalidov in civilnih invalidov vojne v občini Ljubljana-Šiška

Ljubljana, dne 23. 2. 1981

1. Uvod

Nastanek in razvoj priznavalnin kot posebne oblike družbene denarne pomoči borcem NOV sega že v prva povojna leta. Vendar je bilo v tistih letih še neznatno število upravičencev do priznavalnine, ker je bila večina borcev v delovnem razmerju.

V večjem obsegu je občinska skupščina začela podeljevati priznavalnine po letu 1959. Po tem letu je začel zaostajati osebni dohodek borcev za povprečnim dohodkom delavcem in zaradi njihovega vse večjega invalidskega in izjemnega upokojevanja so nastale dejanske potrebe, da se zagotovi borcem življenjski standard sredine v kateri živijo.

V začetku urejanja materialnega varstva borcev niso imele priznavalnine formalno pravne osnove. Šele potem, ko je Skupščina občine Ljubljana-Šiška sprejela odlok o priznavalninah in odlok o ustanovitvi občinskega sklada za borce NOV se je stanje materialnega varstva v naši občini izboljšalo. Taksi ureditvi je sledila večina občin v SR Sloveniji, vendar tudi njihovi predpisi niso bili enotno urejeni. S tem v zvezi so bili najbolj prizadeti borci v manj razvitih občinah. Teh razlik borci v mestu Ljubljani niso občutili, ker se je vseh pet občin usklajeno dogovorilo o tem.

Za vzpostavitev enotnega odločanja pri podeljevanju občinskih priznavalnin je bil na podlagi usklajenih stališč vseh slovenskih občin in republiških dejavnikov sprejet meseca aprila 1977 leta Družbeni dogovor o skupnih osnovah in merilih za podeljevanje priznavalnin udeležencem narodnoosvobodilne vojne in drugih vojn z veljavnostjo s 1. 1. 1977.

Osnove in merila družbenega dogovora vsebuje tudi odlok Skupščine občine Ljubljana-Šiška (Uradni list SRS, št. 2/78). Upravni organ Skupščine občine Ljubljana-Šiška ter Komisija za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov sta že v letu 1977 pristopila k izvajanju določil sprejetega družbenega dogovora o priznavalninah in drugih oblikah družbene pomoči.

III. Realizacija družbenega dogovora v občini Ljubljana-Šiška v obdobju 1977-1979

- V 1977. letu, to je v prvem letu uresničevanja družbenega dogovora, je bilo iz občinskega proračuna odobrenih za izvajanje vseh oblik varstva borcev NOV 3,026.097,00 din. V tem letu je prejelo stalno občinsko priznavalnino 162 upravičencev. Najnižja stalna priznavalnina je znašala 350,00 din, najvišja pa 1.979,00 din. Za priznavalnine je bilo porabljenih 1,404.703,00 din. Podeljenih je bilo tudi 18 enkratnih pomoči in priznavalnin ter 210 enkratnih pomoči za nabavo ozimnice.
- V letu 1978 je bilo z občinskim proračunom odobrenih 3,927.000,00 din. Tudi v tem letu je občinsko priznavalnino prejelo 162 upravičencev. Višina priznavalnine pa je bila višja in se je gibala od 600,00 din do 2.677,00 din. Tako je bilo v navedenem letu za stalne priznavalnine porabljenih 2,066.078,00 din, preostali znesek pa je bil porabljen za 90 enkratnih izjemnih denarnih pomoči ter 320 pomoči za nabavo ozimnice najbolj ogroženim udeležencem NOB.
- Družbeni dogovor je za 1979 leto predvideval, da naj bi se v tem letu področje občinskih priznavalnin uredilo v celoti. Tako morajo biti vsi borci upravičeni do stalne priznavalnine, če njihovi dohodki na družinskega člana ne dosegaajo mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov v SR Sloveniji. V mesecu marcu 1979 leta je bila v naši občini izvedena valorizacija priznavalnin za 20 %. Valorizacije pa niso bili deležni vsi upravičenci ampak je bila valorizirana priznavalnina samo tistim, če je bil njihov dohodek na člana družinske skupnosti nižji od mejnega zneska (cenzus), to je 2.900,00 din. To zvišanje je delno izboljšalo dokaj pereče materialno stanje borcev, katerim

razmeroma nizka priznavalnina v 1978 letu ni zagotavljala socialne varnosti. V mesecu decembru 1979 leta je Komisija za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov opravila pregled socialnega in materialnega stanja vseh uživalcev stalnih priznavalnin. Na ta način je bilo ugotovljeno, dejansko socialno in materialno stanje vseh upravičencev. Ponovno je bila opravljena valorizacija priznavalnin in so bili zneski stalne priznavalnine zvišani v vseh primerih, ko se je ugotovilo, da so upravičenci izpod meje dohodkov mejnega zneska najnižje pokojnine. Takega zvišanja je bilo deležnih 85 upravičencev, kar pomeni nad polovico vseh uživalcev. Najvišji znesek priznavalnine je znašal 3.500,00 din, najnižji pa 600,00 din. Za stalne priznavalnine je bilo v letu 1979 porabljenih 2,973.329,00 din, podeljenih je bilo tudi 44 enkratnih priznavalnin ter 325 enkratnih pomoči za nabavo ozimnice.

- V mesecu aprilu 1980 je Komisija za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov opravila ponovni pregled vseh 168 občinskih stalnih priznavalnin. K sodelovanju je povabila vse komisije za socialno zdravstvena vprašanja krajevnih organizacij zveze borcev NOV. Opravljeni so bili sestanki v vseh krajevnih organizacijah ZB NOV. Na podlagi njihovih predlogov ter ugotovljenega socialnega in materialnega stanja je bila 21 uživalcem zvišana stalna priznavalnina, v 130 primerih pa so bile opravljene le manjše zaokrožitve zneskov. V ostalih primerih pa so bili izvedeni revizijski postopki glede upravičenosti prejemanja stalne priznavalnine, vendar ni bilo ugotovljenih neupravičenih primerov.

III. Realizacija družbenega dogovora o priznavalninah v letu 1980 ter ostale oblike varstva borcev NOV in vojaških invalidov ter problematika v občini Ljubljana-Šiška v letu 1980

a) Varstvo borcev NOV

Zaradi vse hitrejši rasti življenjskih stroškov je bilo s 1. 9. 1980 izvedeno ponovno linearno zvišanje stalnih priznavalnin.

O zvišanju so bile obveščene vse krajevne organizacije ZB NOV v naši občini, ki so na podlagi seznamov uživalcev priznavalnin posredovale še dodatne predloge, da se zviša stalna priznavalnina nekaterim najbolj potrebnim upravičencem.

S tem so se osnove in merila za podeljevanje priznavalnin v naši občini zelo približala določilom družbenega dogovora. S pregledom stanja upravičencev v sredini v kateri živijo, se je izkazala prava podoba o socialnem in materialnem stanju borcev, ki so optrebni družbene pomoči. Z namenom, da se borcem zagotovi življenjski standard sredine v kateri živijo bo Komisija za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov posvetila v naslednjem obdobju še večjo skrb za trajnejšo obliko urejanja socialne varnosti borcev, pri čemer je na prvem mestu stala priznavalnina.

Na območju občine Ljubljana-Šiška je vključenih v zvezo združenj borcev NOV 5333 udeležencev NOB. Od navedenega števila je 2215 borcev s priznano posebno dobo v dvojnem trajanju pred 9. 9. 1943 oz. do 13. 10. 1943, imetnikov „Partizanske spomenice 1941“ je 185, 6 narodnih herojev, 2 španska borca ter 39 borcev za severno mejo v letu 1918-1919 in slovenskih dobrovoljcev.

V obdobju januar-december 1980 je občinski upravni organ referat za borce po uradni dolžnosti in na podlagi sklepov Komisije za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov obravnaval 630 primerov.

V letu 1980 je bila opravljena poleg postopka uskladitve varstvenega dodatka kmetov borcev, borčevskega dodatka, novih priznavalnin tudi oskrbnin družinske članice oseb v obvezni vojaški službi ter valorizacija stalnih priznavalnin, ki je bila po sklepu komisije v 1980 letu izvedena dvakrat. Po stanju 31. 12. 1980 preje-

ma stalno občinsko priznavalnino 175 upravičencev v mesečnem znesku od 1.000,00 din do 4.400,00 din. V tem obdobju je bilo podeljenih tudi 7 novih stalnih priznavalnin in 20 enkratnih priznavalnin oz. enkratnih pomoči.

V letu 1980 je bil izvršen prenos izdajanja bolniških listov za zdravljenje v naravnih zdraviliških borcev NOV iz pristojnosti občinskega upravnega organa za zadeve borcev na dispanzer za borce pri zdravstvenem domu Ljubljana-Siška.

V letu 1980 je občinska zdravstvena skupnost odobrila zdravljenje v naravnih zdraviliških 330 borcem. Zdravstvena skupnost je s svojimi sredstvi v celoti krila zdravljenje 310 borcem dočim je 20 borcem iz svojih sredstev poravnala le zdravstvene usluge v zdravilišču. Tako je občinska zdravstvena skupnost prevzela nase večje breme, saj je v preteklem letu odobrila celotno plačilo stroškov zdravljenja le 245 borcem, 81 borcem pa je odobrila le plačilo zdravstvenih uslug.

Glede na primerjavo sedanjega zdravstvenega varstva borcev z varstvom v preteklem letu 1979 je moč ugotoviti, da je občinska zdravstvena skupnost posvetila razmeroma veliko pozornost zdravljenju borcev v naravnih zdraviliških. Tak odnos zdravstvene skupnosti ima svojo težo v poglobljenem delu dispanzerja družbene pomoči. Z namenom, da se borcem zagotovi življenjski standard sredine, v kateri občinskega odbora ZZB NOV Ljubljana-Siška dalo pobudo, da patronažna služba še večjo skrb za trajnejšo obliko urejanja socialne varnosti borcev, pri čemer je na prvem mestu stalna tudi Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana-Siška in je nato predlagal družbenopolitičnemu zboru, da to usmeritev varstva sprejme kot sklep s priporočilom zdravstveni skupnosti. Ta priporočila je občinska zdravstvena skupnost sprejela v svoje načrte ter so rezultati patronažne službe na tem področju že vidni.

Tako je patronažna služba v letu 1980 v okviru zdravstvenih enot Šiška, Medvode in Šentvid med borci in vojaškimi invalidi opravila 753 preventivnih obiskov na domu in za njih opravila 927 storitev. Poleg tega je sedem sester opravilo še 1206 obiskov zaradi kurativnega zdravljenja, v okviru strežniške službe pa so bolniške strežnice realizirale 5380 storitev.

Na brezplačno okrevanje na morju (Banjole) ter na Gorenjskem (Martuljk, Mojstrana) je bilo napotenih 254 socialno upravičenih udeležencev NOB.

Za potrebe občine Ljubljana-Siška je v Banjolah na voljo 19 sob.

V mesecu novembru 1980 je Komisija za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov valorizirala tudi pomoči za šolanje otrok. Višine dijaških pomoči je uskladila z zneski kadrovskih štipendij, odvisno od stopnje izobraževalne ustanove, katero upravičenci obiskujejo ter socialnega stanja. Višina dijaških pomoči se giblje od 1.500,00 din do 3.000,00 din. Dijaške pomoči prejema 14 upravičencev.

Za zagotovitev varstva borcev NOV v letu 1980 je bilo v občinskem proračunu za družbeno pomoč borcem NOV planiranih 7.414.000,00 din. V obdobju januar-december 1980 je bilo porabljenih 6.649.194,50 din od tega za priznavalnino 4.346.384,00 din. Zaradi planirane prekoračitve sredstev na postavkah priznavalnine in dijaške pomoči glede na izvedeno valorizacijo zgoraj navedenih družbenih pomoči, je bil v mesecu novembru izdelan in posredovan izvršnemu svetu Skupščine občine Ljubljana-Siška predlog za preazporeditev sredstev znotraj posebnega računa. Tak predlog je izvršni svet sprejel.

b) Varstvo vojaških invalidov in civilnih invalidov vojne

Področje invalidskega varstva temelji na zveznih, republiških in občinskih predpisih, s katerimi se vojaškim invalidom (vojnim in mirovnim), članom družin padlih borcev in civilnim invalidom vojne zagotavlja njihova socialna varnost in posebne pravice določene z zakonom.

Temeljno obliko invalidskega varstva predstavlja osebna in družinska invalidnina, ki je podlaga za uveljavljanje drugih invalidnih pravic, tako na podlagi zveznih kot republiških predpisov.

Poleg osebne in družinske invalidnine ureja zvezni zakon kot temeljne pravice še dodatek za postrežbo in tujo pomoč, ortopedski dodatek, stalni invalidski dodatek za upravičence, ki živijo v tujini, zdravstveno varstvo, brezplačno in znižano vožnjo, posmrtnino, dodelitev motornega vozila in pogoje za njihovo uveljavitev.

Dopolnilno obliko varstva vojaških invalidov in družin padlih borcev NOV in družin umrlih vojaških invalidov zagotavlja republiški zakon o vojaških invalidih, ki vsebuje več oblik dopolnilnega varstva, med katerimi je najpomembnejši invalidski dodatek, ki predstavlja družbeno pomoč tistim, ki se pretežno preživljajo z invalidskimi prejemki.

Poleg te oblike je pomembna oblika tudi družinski dodatek, do katerega so upravičeni uživalci družinske invalidnine po invalidih I. do IV. skupine, ki so do smrti dobivali dodatek za postrežbo in tujo pomoč, če ne presegajo določenega cenzusa dohodkov.

Važnejše dopolnilne oblike varstva so tudi pravica do zdravstvenega varstva ožjih družinskih članov invalidov II. do VII. skupine, medicinska in poklicna rehabilitacija, povračilo pri nakupu motornega vozila, pogrebna in posmrtnina. Družbeno varstvo civilnih invalidov vojne, med katere spadajo žrtve fašističnega nasilja, civilne žrtve vojne, žrtve vojnega materiala in žrtve diverzantskih oz. terorističnih napadov je urejeno z zakonom o civilnih invalidih vojne. Zakon priznava varstvo navedenim osebam, ki imajo 60 do 100 odstotno okvaro organizma po predpisih o vojaških invalidih.

Upravičencem so zagotovljene naslednje oblike varstva: civilna invalidnina, dodatek za postrežbo in tujo pomoč, dodatna denarna pomoč, zdravstveno varstvo, rehabilitacija, ortopedski in drugi pripomočki ter pomožne in sanitarne priprave ter pogrebne. Prejemki civilnih invalidov vojne znašajo 50 % vsakokratnega mesečnega zneska osebne invalidnine po predpisih o vojaških invalidih in se odmerja glede na skupino priznane invalidnine.

V občini Ljubljana-Siška vključujemo v invalidsko varstvo 1137 invalidskih upravičencev in sicer 584 osebnih vojaških invalidov (vojaških vojnih in mirovnih), 389 družinskih invalidskih upravičencev po padlih borcih NOV in umrlih vojaških invalidih ter 62 civilnih invalidov vojne.

V letu 1980 je občinski upravni organ – referent za zadeve vojaških invalidov v skladu z navedenimi predpisi izvedel dvakratno zvišanje osebnih in družinskih jinvalidnin ter ostalih prejemkov 973 invalidskim upravičencem, ki jim je zagotovljeno varstvo v skladu z zveznimi odredbami objavljenimi v Uradnem listu SFRJ, št. 15/80 in 61/80.

Izveden je bil dvakratni izračun invalidskega in družinskega dodatka na osnovi določil republiškega zakona o vojaških invalidih in glede na dvakratno spremembo mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov v letu 1980 za 91 upravičencev. Izvedena je bila dvakratna sprememba prejemkov civilnih invalidov vojne in sicer 62. upravičencem.

V postopku za uveljavitev raznih pravic po zveznih in republiških predpisih je bilo v upravnem postopku obravnavano 454 zadev. Za realizacijo pravic po zveznih predpisih je bilo do 31. 12. 1980 porabljenih 26.819.754,00 din, iz republiških proračunskih sredstev pa je bilo do 31. 12. 1980 porabljenih 5.697.979,50 din. Finančna realizacija posameznih pravic varstva vojaških invalidov je razvidna iz priložene tabele.

IV. Zaključki

Iz poročila je razvidno, da se je družbeni dogovor o občinskih priznavalninah udeležencev NOV ter družbeni skrbi za varstvo borcev NOV v občini Ljubljana-Siška dosledno uresničeval v celotnem obdobju, ki ga zajema poročilo. Pri tem so se vse oblike izvajanja varstva borcev in vojaških invalidov izvajale in uresničevale v skladu z veljavnimi predpisi ter ažurno po najkrajši poti. Tudi v bodoče bo potrebno zagotavljati vsa potrebna sredstva za izvajanje varstva borcev NOV in vojaških invalidov, kato mora biti na celovitem področju socialnega borcev NOV in vojaških invalidov, katero mora imeti na celovitem področju socialnega ukrepe.

Glede na to bo potrebno tudi nadalje pri izvajanju varstva borcev NOV in vojaških invalidov uresničevati varstveno politiko začrtano z dogovorjenimi smernicami.

Komisija za zadeve borcev NOV in VI

FINANČNA REALIZACIJA – REFERAT VVI ZA OBDOBJE od 1. 1. – 31. 12. 1980

I. Republiška sredstva – invalidsko varstvo

Porabljena sredstva	3.363.823,75
Od tega:	
1. Invalidski dodatek	2.601.187,05
2. Družinski dodatek	311.701,00
3. Regresi pri nakupu avt.	201.887,70
4. Pogrebne	4.482,00
5. Oskrbnine	203.566,00

II. Republiška sredstva – civilna invalidnina

Porabljena sredstva	2.334.155,75
1. Oskrbnine CIV	2.308.113,05
2. Prispevki za zdr. vars.	26.042,70

III: Zvezna sredstva — imetniki Partizanske spomenice 1941

Porabljena sredstva	801.584,20
1. Pogrebnišne	25.000,00
2. Klim. in topl. zdravljenje	776.584,20

IV. Zvezna sredstva — zdravstveno varstvo

Porabljena sredstva	5.069.069,45
1. Ambulantne storitve	58.054,75
2. Lekarniški stroški	3.137,30
3. Stroški zdrav. v bolnišnici	76.036,30
4. Stroški klim. in topl. zdravljenja	4.346.342,20
5. Ortopedski pripomočki	408.244,20
6. Dnevnice	14.076,00
7. Nakup mot. vozil in vzdrževanje mot. vozil	148.808,70
8. Druga nadomestila	14.370,00

V. Zvezna sredstva — invalidsko varstvo

Porabljena sredstva	20.949.101,30
1. Osebna invalidnina z dodatkom za tujo pomoč in ortopedski dodatek	17.293.106,30
2. Družinska invalidnina s povečanjem 29. in 30. čl.	3.609.057,00
3. Posmrtnina	46.938,00
Vsega skupaj:	32.517.734,45
Od tega rep. sredstva	5.697.979,50
zvezna sredstva	26.819.754,95

Na podlagi 117. člena Zakona o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih so skupščine občin in skupščine posebnih družbenopolitičnih skupnosti ter Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Zveza sindikatov Slovenije — Republiški odbor sindikata delavcev delovnih skupnosti družbenih in državnih organov Slovenije ter Gospodarska zbornica Slovenije sklenili

DRUŽBENI DOGOVOR O SKUPNIH OSNOVAH ZA USKLAJENO UREJANJE ODNOSOV PRI PRIDOBIVANJU IN RAZPOREJANJU DOHODKA DELOVNIH SKUPNOSTI UPRAVNIH IN DRUGIH ORGANOV DRUŽBENOPOLITIČNIH SKUPNOSTI TER PRI DELITVI SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE IN SKUPNO PORABO DELAVCEV

1. člen

V skladu z družbenim dogovorom o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo se udeleženci tega družbenega dogovora (v nadaljnjem besedilu: udeleženci) dogovorimo o svoji usklajeni aktivnosti pri usmerjanju pridobivanja in razporejanja dohodka delovnih skupnosti ter delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Skupščine občin in posebnih družbenopolitičnih skupnosti ter Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bodo načela zakona o združenem delu in zakona o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih in določbe tega družbenega dogovora upoštevali pri zagotavljanju sredstev za delo upravnih in drugih organov družbenopolitičnih skupnosti v SR Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: organi), iz katerih delavci pridobivajo dohodek delovne skupnosti.

Zveza sindikatov Slovenije, Republiški odbor sindikata delavcev delovnih skupnosti družbenih in državnih organov Slovenije bo skrbel, da bodo določbe samoupravnih sporazumov na področju pridobivanja in razporejanja dohodka ter delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev delovnih skupnosti organov v skladu s tem družbenim dogovorom, sodeloval pri samoupravnem sporazumevanju ter dajal pobude za samoupravno in družbeno ukrepanje za uveljavljanje določil tega družbenega dogovora.

Gospodarska zbornica Slovenije bo prek medobčinskih gospodarskih zbornic sodelovala pri usklajevanju ravni osebnih dohodkov delavcev v organih in delavcev v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dela in naloge, ki so po količini in kakovosti ter pogojih dela primerljive z deli in nalogami delavcev v delovnih skupnostih organov na osnovi nomenklature enotnih nazivov za skupine istovrstnih del in nalog in statističnih podatkov o gibanju osebnih dohodkov, kakor tudi pri usklajevanju razmerja med sredstvi za

osebne dohodke in skupno porabo ter njihove usklajenosti z gibanjem produktivnosti dela.

2. člen

Pri zagotavljanju sredstev za delo organov bomo udeleženci upoštevali, da je osnova za pridobivanje dohodka delovne skupnosti:

- ovrednoteni program dela organa, ki obsega naloge, ki jih mora delovna skupnost opraviti za nemoteno izvrševanje funkcij ter del in nalog organa;
- dejanski rezultati dela delovne skupnosti pri izvrševanju programa dela organa, pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi in pri izvrševanju funkcij organa.

3. člen

Udeleženci bomo zagotovili, da bodo delavci delovnih skupnosti organov (v nadaljnjem besedilu: delavci) pridobivali dohodek iz sredstev za delo organov primerno načelom svobodne menjave dela, v skladu z zakonom.

4. člen

Udeleženci bomo zagotovili, da bodo samoupravni sporazumi, ki so podlaga za pridobivanje dohodka delovne skupnosti, določali take osnove in merila, ki bodo zagotavljale, da bo dohodek delovne skupnosti odvisen od prispevka delovne skupnosti k izvrševanju funkcij del in nalog organa glede na vrsto, obseg in kvaliteto opravljenega dela ter glede na pogoje dela.

5. člen

Zaradi usklajenega vrednotenja del in nalog organov bomo udeleženci zagotovili, da bodo delovne naloge v programih dela organov razvrščene po vrsti in zahtevnosti v naslednje značilne skupine:

- temeljne dejavnosti:
  - normativno pravna in analitična dela in naloge,
  - dela in naloge upravnega nadzora,
  - dela in naloge v zvezi z neposrednim izvrševanjem in uporabo zakonov ter drugih predpisov,
  - strokovno tehnična dela in naloge.
- Splošne in spremljajoče dejavnosti:
  - finančno materialna in računovodska dela in naloge,
  - administrativno tehnična in strojepisna dela in naloge,
  - pomožna tehnična dela in naloge,
  - manipulativna dela in naloge.
- Organiziranje dela in vodenje notranjih organizacijskih enot.

6. člen

Vsa dela in naloge navedene v prejšnjem členu bodo razvrščene v skladu z nomenklaturo enotnih nazivov za skupine istovrstnih del in nalog v naslednje stopnje zahtevnosti:

- stopnja zahtevnosti so dela in naloge, za opravljanje katerih se zahteva osnovna šola;
- stopnja zahtevnosti so dela in naloge, za opravljanje katerih se zahteva opravljen ustrezen program za usposabljanje po končani osnovošolski obveznosti;
- stopnja zahtevnosti so dela in naloge, za opravljanje katerih se zahteva izobrazba, ki jo daje skrajšani program srednjega izobraževanja ali poklicna šola;
- stopnja zahtevnosti so dela in naloge, za opravljanje katerih se zahteva srednja strokovna izobrazba in šest mesecev delovnih izkušenj;
- stopnja zahtevnosti so dela in naloge, za opravljanje katerih se zahteva srednja strokovna izobrazba in dve leti delovnih izkušenj;
- stopnja zahtevnosti so dela in naloge, za opravljanje katerih se zahteva višja strokovna izobrazba in devet mesecev delovnih izkušenj;
- stopnja zahtevnosti so dela in naloge, za opravljanje katerih se zahteva višja strokovna izobrazba in tri leta delovnih izkušenj;
- stopnja zahtevnosti so dela in naloge, za opravljanje katerih se zahteva visoka strokovna izobrazba in eno leto delovnih izkušenj;
- stopnja zahtevnosti so dela in naloge, za opravljanje katerih se zahteva visoka strokovna izobrazba in tri leta delovnih izkušenj;
- stopnja zahtevnosti so dela in naloge, za opravljanje katerih se zahteva visoka strokovna izobrazba in pet let delovnih izkušenj;
- stopnja zahtevnosti so dela in naloge vodilnih delavcev.

Dela in naloge vodstvenih delavcev bodo praviloma razvrščena v enako stopnjo zahtevnosti kot najzahtevnejša dela in naloge, ki se opravljajo v ustrezni notranji organizacijski enoti.

7. člen

Da bi uveljavili načelo, da pripada delavcu za približno enako delo in rezultate dela približno enak osebni dohodek, bomo udeleženci vsako leto določili za posamezno stopnjo zahtevnosti del in nalog iz prejšnjega leta povprečni osebni dohodek glede na raven in gibanje osebnih dohodkov delavcev v organizacijah združenega dela v ustrezni družbenopolitični skupnosti, ki opravljajo dela in naloge enake zahtevnosti, ob približno enakih delovnih pogojih in odgovornosti za opravljeno delo.

Pri določanju poprečnih osebnih dohodkov za posamezno stopnjo zahtevnosti del in nalog bomo udeleženci uporabljali podatke, ki jih bo za ta namen pripravil za posamezno družbenopolitično skupnost Zavod SR Slovenije za statistiko. Podatke bo objavila komisija za spremljanje izvajanja tega družbenega dogovora in bo pri tem upoštevala gibanja osebnih dohodkov v tekočem letu.

8. člen

Udeleženci bomo zagotovili, da se v samoupravnih sporazumih o pridobivanju in razporejanju dohodka delovnih skupnosti, ki jih sklepajo delavci, organi, izvršni sveti skupščin družbenopolitičnih skupnosti in ustrezni organi sindikatov, določijo osnove in merila, po katerih se v okviru zahtevnosti dela vrednotijo posebni pogoji dela in posebne odgovornosti.

Udeleženci bomo s posebnim aktom določili posebne pogoje dela in posebne odgovornosti v smislu prejšnjega odstavka ter njihov vpliv na vrednotenje zahtevnosti del in nalog, če ta vprašanja za posamezna dela in naloge organov zakon ne ureja drugače.

9. člen

Udeleženci bomo zagotovili, da se bodo sredstva, ki jih delavci pridobivajo kot dohodek delovne skupnosti, oblikovala v odvisnosti od obsega sredstev, ki se v družbenopolitični skupnosti namenjajo za splošne družbene potrebe in da bodo določena glede na vrednost del in nalog z letnega programa dela organa, ki jih morajo opraviti delavci. Pri določanju vrednosti posameznih vrst del in nalog bomo upoštevali sredstva, potrebna za osebne dohodke in skupno porabo delavcev, katerih delo je potrebno za izvršitev programiranih del in nalog, in sicer najmanj v taki višini, da bodo delovne skupnosti lahko poravnale tudi prispevke za dejavnosti oziroma zadeve, za katere se lahko z zakonom oziroma odlokom skupščine družbenopolitične skupnosti, ki temelji na zakonu, predpiše obveznost plačevanja prispevkov.

Potrebni obseg sredstev za osebne dohodke delavcev se ugotovi na podlagi števila delovnih ur, potrebnih za izvršitev programiranih del in nalog po posameznih vrstah oziroma stopnjah zahtevnosti iz 6. člena in povprečnega osebnega dohodka iz 7. člena tega dogovora.

Potrebni obseg sredstev za skupno porabo delavcev se ugotovi na podlagi višine sredstev skupne porabe na delavca v organizacijah združenega dela v ustrezni družbenopolitični skupnosti v devetih mesecih preteklega leta, opovečane za plansko predvideno povečanje teh sredstev v skladu z družbenimi usmeritvami.

10. člen

Sredstva za osebne dohodke pripravnikov se bodo zagotavljala v enaki višini kot pripravnikom iste stopnje izobrazbe v združenem delu v ustrezni družbenopolitični skupnosti.

11. člen

Samoupravni sporazumi o osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka delovnih skupnosti morajo zavezovati delavce, da bodo sredstva za osebne dohodke razporejali v ustreznem razmerju na del živega dela in na del iz minulega dela.

Del sredstev, ki se razporedi za osebne dohodke iz minulega dela, v letu 1981 ne sme biti manjši od šest odstotkov in se vsako leto spreminja v odvisnosti od dosežene akumulacije združenega dela na območju ustrezne družbenopolitične skupnosti.

12. člen

Samoupravni sporazumi o osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka delovnih skupnosti morajo zavezovati delavce, da v samoupravnih splošnih aktih opredelijo take osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke, ki bodo omogočale

ugotavljanje in vrednotenje rezultatov dela delavca in ki bodo zagotavljale, da bo:

- del osebnega dohodka delavca iz živega dela ustreza njegovemu osebnemu prispevku k uresničevanju funkcij ter del in nalog organa,
- del osebnega dohodka iz minulega dela ustreza prispevku, ki ga je dal delavec z upravljanjem in gospodarjenjem z združenimi sredstvi, zlasti pa s svojim ustvarjalnim prispevkom k reševanju vprašanj z delovnega področja organa ter k razvoju posamezne družbene dejavnosti in s tem k splošnemu družbenemu razvoju.

13. člen

Udeleženci se bodo zavzemali, da bodo delavci v samoupravnih splošnih aktih določili konkretna merila za delitev sredstev skupne porabe, upoštevaje načelo solidarnosti.

14. člen

Udeleženci bomo spremljali izvajanje tega dogovora, zlasti pa učinkovanje skupnih osnov, določenih s tem dogovorom in njihovo uveljavljanje v samoupravnih sporazumih o osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka delovne skupnosti ter po potrebi in v skladu s svojimi ugotovitvami dopolnjevali oziroma spreminjali določbe tega družbenega dogovora.

15. člen

Udeleženci bomo za spremljanje izvajanja tega družbenega dogovora ustanovili komisijo, v katero bodo delegirale občinske skupščine in skupščine posebnih družbenopolitičnih skupnosti 12 delegatov, po enega delegata pa Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Zveza sindikatov Slovenije — Republiški odbor sindikata delavcev delovnih skupnosti družbenih in državnih organov Slovenije ter Gospodarska zbornica Slovenije.

16. člen

Naloge komisije za spremljanje izvajanja družbenega dogovora so zlasti, da:

- daje obvezne razlage tega dogovora,
- spremlja izvajanje tega dogovora in po potrebi predlaga udeležencem ustrezne ukrepe za njegovo izvajanje,
- pripravi pregled del in nalog, pri katerih se v okviru zahtevnosti dela vrednotijo posebni pogoji in posebne odgovornosti v smislu 8. člena tega dogovora,
- spremlja, ugotovi in objavi poprečne osebne dohodke za posamezno stopnjo zahtevnosti del in nalog iz 6. člena tega dogovora ter spremlja primerljivost del in nalog organov z deli in nalogami delavcev v organizacijah združenega dela,
- pripravlja predloge za spremembe in dopolnitve tega dogovora,
- opravlja druge naloge v zvezi z izvajanjem tega dogovora.

17. člen

Če komisija za spremljanje izvajanja družbenega dogovora pri obravnavanju in usklajevanju posameznih vprašanj ne doseže soglasja, o tem obvesti udeležence. Udeleženci se zavezujejo, da bomo vprašanja, o katerih ni doseženo soglasje, obravnavali in o njih sklepali.

Udeleženci se zavezujejo, da bomo komisiji za izvajanje njenih nalog dali na razpolago potrebne podatke.

18. člen

Strokovne in administrativne naloge za komisijo za spremljanje izvajanja družbenega dogovora bo opravljal Republiški sekretariat za pravosodje, upravo in proračun, kjer bo tudi sedež komisije.

19. člen

Za spremembo in dopolnitve tega družbenega dogovora velja enak postopek kot za njegovo sklenitev.

20. člen

Ta družbeni dogovor se razen za delovne skupnosti upravnih organov uporablja tudi za delovne skupnosti sodišč, javnih tožilstev, javnih pravobranilstev, organov za vodenje postopkov o prekrških, strokovnih in drugih služb skupščin družbenopolitičnih skupnosti in njihovih izvršnih svetov, Predsedstva SR Slovenije, Ustavnega sodišča SR Slovenije in družbenih pravobranilcev samoupravljanja.

Ta družbeni dogovor je sklenjen, ko ga sprejme Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Zveza sindikatov Slovenije — Republiški odbor sindikata delavcev delovnih skupnosti družbenih in državnih organov Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, večina skupščin občin in posebnih družbenopolitičnih skupnosti ter podpišejo pooblašteni predstavniki.

22. člen

Ta družbeni dogovor se objavi v Uradnem listu SR Slovenije in začne veljati osmi dan po objavi.

OBRAZLOŽITEV:

Zakon o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih (Uradni list SRS, št. 24/79) vzpostavlja sistem pridobivanja dohodka delovnih skupnosti upravnih organov primerno načelom svobodne menjave dela.

Zakon določa postopek in akte, s katerimi se zagotavlja pridobivanje dohodka, ter udeležence v postopkih samoupravnega urejanja odnosov na tem področju; opredeljuje tudi osnove, kriterije in merila, ki naj omogočijo delavcem v delovnih skupnostih in drugim udeležencem v postopkih samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja, podrobnejšo določitev osnov in meril za pridobivanje dohodka in njegovo razporejanje ter za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Pri tem je pomembno, da delavci v delovnih skupnostih upravnih organov pri opravljanju dela za te organe uresničujejo pravico dela z družbenimi sredstvi na podlagi samoupravnega sporazuma, s katerim se urejajo medsebojna razmerja glede dohodka med delovno skupnostjo in upravnim organom.

Delavci v delovni skupnosti in upravni organ, za katerega opravljajo dela, bodo s samoupravnim sporazumom določili osnove in merila za pridobivanje dohodka delovne skupnosti in za njegovo razporejanje ter uredili druga s tem povezana vprašanja; zaradi enotnega urejanja teh vprašanj v ustrezni družbenopolitični skupnosti sta v skladu s svojo vlogo in odgovornostjo udeleženca sporazuma tudi izvršni svet in sindikat.

Da se zagotovi v načelu enak družbenoekonomski položaj delavcev v delovnih skupnostih upravnih organov vseh družbenopolitičnih skupnosti v SR Sloveniji in zaradi usklajenega urejanja odnosov pri pridobivanju in razporejanju dohodka delovnih skupnosti ter pri delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, je z zakonom predvideno, da se z družbenim dogovorom določijo skupne osnove. Ta družbeni dogovor, ki ga sklenejo skupščine družbenopolitičnih skupnosti, organ sindikata, določen s statutom sindikatov in Gospodarska zbornica Slovenije je akt, ki opredeljuje obveznosti družbenopolitičnih skupnosti v zvezi z zagotavljanjem tistega dela sredstev za delo upravnih organov, iz katerega delavci delovnih skupnosti pridobivajo svoj dohodek. V skladu s skupnimi osnovami iz družbenega dogovora bodo udeleženci samoupravnih sporazumov o osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka delovne skupnosti (to so upravni organ, delovna skupnost tega organa, izvršni svet in sindikat) podrobneje razčlenili odnose v zvezi s pridobivanjem, razporejanjem in delitvijo dohodka delovne skupnosti ter delitvijo sredstev za osebne dohodke.

Predloženi predlog družbenega dogovora je nastal na osnovi zbranih pripomb na njegov osnutek in njihovih uskladitev v iniciativnem odboru za pripravo družbenega dogovora. Pri tem pa so tudi upoštevani izhodišča družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, ki velja za vse strukture združenega dela (Uradni list SRS, št. 1/81).

V primerjavi z osnutkom so bistvene značilnosti predloga družbenega dogovora v naslednjem:

1. Ker se določila Zakona o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih, ki urejajo družbenoekonomski položaj delavcev delovnih skupnosti smiselno uporablja tudi za pravošodne in druge organe družbenopolitičnih skupnosti, velja ta družbeni dogovor tudi za te organe in za to je v tem smislu dopolnjen naslov družbenega dogovora in dodane opredelitve v 20. členu.
2. Vrednost programa dela, ki je osnova za dohodek delovne skupnosti se ugotovi na podlagi primerjave z deli in nalogami delavcev v organizacijah združenega dela; zato se vsa dela in naloge določene v programu dela skladno z nomenklaturo enotnih nazivov za skupine istovrstnih del in nalog, razvrstijo v enajst stopenj zahtevnosti. Za vsako stopnjo zahtevnosti se

določi povprečni osebni dohodek, glede na raven in gibanje osebnih dohodkov delavcev v organizacijah združenega dela v ustrezni družbenopolitični skupnosti, ki opravljajo dela in naloge enake zahtevnosti ob približno enakih delovnih pogojih in odgovornosti za opravljeno delo. Podatke o povprečnih osebnih dohodkih po stopnjah zahtevnosti za posamezno družbenopolitično skupnost bo objavila Komisija za spremljanje izvajanja družbenega dogovora. Pri tem bo komisija upoštevala podatke vsakoletne statistične raziskave o osebnih dohodkih. Ker se ti podatki nanašajo na preteklo leto, jih bo potrebno korigirati z indeksom gibanja osebnih dohodkov v tekočem letu in plansko predvidenega povečanja v prihodnjem letu.

3. Pri vrednotenju programa dela se upoštevajo le potrebna sredstva za osebne dohodke in skupno porabo. Potrebni obseg sredstev za osebne dohodke se bo vsako leto določil na osnovi števila delovnih ur po posameznih vrstah zahtevnosti del in nalog potrebnih za izvršitev programiranih nalog in poprečnih osebnih dohodkov za posamezno stopnjo zahtevnosti. Potreben obseg sredstev za skupno porabo delavcev pa se bo določil na podlagi dosežene višine sredstev skupne porabe na delavca v organizacijah združenega dela v ustrezni družbenopolitični skupnosti v devetih mesecih preteklega leta povečane za plansko predvidena povečanja teh sredstev v skladu z družbenimi usmeritvami.

Ta družbeni dogovor in ustrezni samoupravni sporazumi pomenijo začetek uveljavljanja novih dohodkovnih odnosov v upravnih in drugih organih družbenopolitičnih skupnosti. Sistem, ki ga uveljavljamo s tem družbenim dogovorom pa bo potrebno v prihodnjih letih na osnovi izkustev dopolnjevati.

Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Šiška je na svoji 187. seji dne 18. 2. 1981 obravnaval družbeni dogovor o skupnih osnovah za usklajeno urejanje odnosov pri pridobivanju in razporejanju dohodka delovnih skupnosti upravnih in drugih organov družbenopolitičnih skupnosti ter pri delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev. Predhodno je v letu 1979 obravnaval osnutek in v decembru 1980 predlog tega družbenega dogovora. Izvršni svet ugotavlja, da dogovor ureja skladno z določilom 117. člena zakona o sistemu državne uprave le tista določila, ki so v zvezi z dohodkom delovnih skupnosti upravnih organov in drugih organov družbenopolitičnih skupnosti širšega skupnega pomena in zagotavljajo v načelu enoten družbeno-ekonomski položaj delavcev v teh organih. Z družbenim dogovorom določene skupne osnove predstavljajo okvir za urejanje vprašanj v zvezi z dohodkom v samoupravnih sporazumih, ki so neposredno podlaga za pridobivanje dohodka delovnih skupnosti.

Izvršni svet predlaga skupščini, da pristopi k citiranemu družbenemu dogovoru.

IZVRŠNI SVET

PREDLOG

Na podlagi 7., 189. in 254. člena statuta občine Ljubljana—Šiška (Uradni list SRS št. 2/78) je skupščina občine Ljubljana—Šiška na skupnem zasedanju zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora dne . . . . . sprejela

ODLOK
o priznanjih občine Ljubljana—Šiška

1. člen

Skupščina občine Ljubljana—Šiška podeljuje občinska priznanja za posebne uspehe dosežene na področju gospodarstva, družbenega in političnega delovanja v občini. Priznanja se podeljujejo vsako leto ob občinskem prazniku — 22. juniju.

2. člen

Priznanja lahko prejmejo: organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, upravni organi družbenopolitičnih skupnosti, delovne skupnosti, družbenopolitične organizacije, družbene organizacije, društva in posamezniki.